

SOS1100 Sosiologisk teori
Våren 2022

Emnebeskrivelse

Kurset gir en innføring i de mest sentrale sosiologiske teoriene og perspektivene. Emnet presenterer viktigste sosiologiske ideene om hva som kjennetegner dagens samfunn og utviklingstrekk – fra fagets klassikere og fram til i dag. Kurset presenterer også viktigste perspektivene i sosiologi, det vil si, ulike forståelser av hva sosialt liv er og hvordan det bør forstås og studeres,

Kurset tar opp sosiologiens klassiske spørsmål – om det moderne, kapitalisme, arbeidsdeling, rasjonalisering – fram til «nyere» spørsmål om ulikhet, rase og kolonialisme, likestilling, globalisering og senmodernitet. Gjennom dette blir en kjent med de viktigste teoretiske tendensene i faget: marxisme, fortolkende perspektiver, pragmatisme, funksjonalisme, kritisk teori, mikrointeraksjonisme, fenomenologi, etnometodologi, bytteteori og rasjonell aktørteori, feministisk teori, postkoloniale perspektiver og tenkningen til Foucault og Bourdieu.

Gjennom dette blir du kjent med et bredt spekter av sosiologiske teorier og perspektiver. Dette vil gjøre deg i stand til å kunne forstå en rekke ulike sosiale fenomener, men også å betrakte «de samme» fenomenene på ulike måter.

Hva lærer du?

Etter endt kurs skal du:

- kjenne de mest sentrale teoriene om moderne samfunn, herunder forstå forskjeller og likheter mellom disse
- kjenne de mest sentrale sosiologiske perspektivene, herunder forstå forskjeller og likheter mellom disse
- kunne drøfte fordeler og ulemper med ulike sosiologiske perspektiv

Pensum

Dette er et emne som må gjøre mye. Jeg har forsøkt holde strengt på hva som er de mest sentrale teoriene i faget. Men sosiologien er svært mangfoldig og allsidig, slik at selv et såpass strengt utvalg som dette er temmelig vidtrekkende.

Som lærebok foreslår jeg Michele Dillons *Introduction to sociological theory*. Den kom i ny utgave i 2019. Innholdet i boka sammenfaller i svært stor grad med mine opprinnelige ideer for kurset. Boka er forholdsvis godt skrevet, den gjør en solid jobb med å aktualisere og gjøre stoffet og relevant og dessuten er den utrustet med et solid knippe læringsressurser.

Jeg legger opp boka i sin helhet. Det gir en *forholdsvis* mangfoldig introduksjon til sosiologisk teori. Med utvalget av tekster i tillegg forsøker jeg å trekke fokus mot de tendensene jeg oppfatter det som er mest sentrale i dagens sosiologi generelt og ved ISS spesielt. Jeg forsøker så langt som mulig å bruke norske tekster, noen ganger danske. Formålet med det er både å gjøre det enklere for studentene og å holde fagspråket i live.

Det er harde prioriteringer som er gjort og likevel er emnet ganske omfattende. Pensumet bikker akkurat 1000 sider. Men mer enn selve pensumlengden oppfatter jeg den store utfordringen her som å være at studentene i løpet av et tredjedels semester skal få overblikk over et litt sprikende terreng. En må lære og forstå et stort knippe av temmelig ulike tankemåter og poeng.

I noen henseende har jeg stått overfor inkluderings-ekskluderings-valg som jeg ikke tror det finnes noe ordentlig fasit på, så noen ganger er det endelige valget litt vilkårlig. Jeg vil evaluere dette grundig underveis og se nøye på hva som funker og ikke funker, hva som er overflødig og hva som evt kan dekket tilfredsstillende med mindre stoff.

Jeg har tatt hensyn til programrådets innspill om å unngå for mye overlapp med ex.fac. og å prøve motvirke for voldsom mannsdominans. Samtidig er det ikke til å stikke under noen stol at det er et mannstungt utvalg. Læreboka er veldig bevisst og klar på dette og gjør en god jobb med å både få fram dette problemet og trekke fram alternative stemmer. I tekstutvalget har jeg også anstrengt meg for å tematisere dette. Det kan være mer kan gjøres i så henseende, så innspill er velkomne!

Pensumet ligger i eget exceldokument. Ble så rotete da jeg prøvde lime det inn her.

